

Notat

BPA-ordningen i Århus og forskelle ift. København

På Socialudvalgets budgetseminar i februar blev der spurgt ind til, om vi i København eventuelt kan lære noget af, hvordan Aarhus Kommune anvender og håndterer BPA-ordningen. Dette blandt andet fordi 6-by nøgletallene viser, at enhedsprisen i Aarhus er betydelig lavere end i København. I følge de nyeste 6-bynøgletall for Regnskab 2019 er forskellen ca. 400 t. kr. (nøgletalsrapporten er i pt. under udarbejdelse).

Socialudvalget blev på budgetseminaret i august orienteret om nogle af forskellene mellem BPA-ordningen i Aarhus og København. Herunder følger en mere fyldestgørende beskrivelse af forskellene og de konklusioner, som Aarhus Kommune beskriver i rapporten: *Analyse af BPA-ordningen i Aarhus Kommune, 2018, Socialforvaltningen Aarhus Kommune*¹.

Målgruppen for BPA-ordningen adskiller sig fra andre målgrupper på handicapområdet, herunder den målgruppe, der typisk visiteres til botilbud eller bostøtte. Dette i høj grad fordi borgeren selv skal kunne fungere som arbejdsleder og dermed være kognitivt velfungerende i forhold til den rolle. Eksempler på diagnoser for målgruppen i BPA-ordningerne: borgere med muskelsvind, sklerose, rygmarvsskader som følge af ulykke (herunder krigsskade), spastisk lammelse, rygmarvsbrok mv.

I 2020 er ca. 81 helårspersoner modtager af en BPA-ordning i København. Dette giver en modtagerandel på 0,18 pr. 1.000 indbygger og en enhedspris på ca. 1,46 mio. kr. I Aarhus er modtagerandelen 0,74 pr. 1.000 indbygger (ca. 176 helårspersoner) og en enhedspris på ca. 1 mio. kr.² Til sammenligning vil en tilsvarende modtagerandel og enhedspris i København på 0,74 svare til 340 BPA-modtagere og en årlig udgift på ca. 340 mio. kr. De årlige udgifter i København er pt. ca. 118 mio. kr.

I København har 90% af de aktuelle BPA-modtagere i 2020 behov for hjælp i 12 til 24 timer i døgnet. Borgere med behov for hjælp i 24 timer udgør alene 70% af alle BPA-modtagere. Borgere med mindre end 16-

24. august 2020

Sagsnummer
2020-0198424

Dokumentnummer
2020-0198424-1

Økonomi og Byggeri
Bernstorffsgade 17
1577 København V

EAN-nummer
5798009682895

www.kk.dk

¹ link til rapport: <https://www.aarhus.dk/media/13655/baggrund-til-bilag-10-analyse-af-bpa-ordningen-i-aarhus-kommune.pdf>

² 6-by nøgletal jf. regnskab 2019. Er under udarbejdelse.

18 timers hjælp i døgnet har typisk ikke behov for hjælp om natten. Det laveste antal udmålte timer er 8 timers hjælp om dagen. Det har ikke været muligt at få en tilsvarende opgørelse for Aarhus Kommune.

I 2018 lavede Aarhus Kommune en analyse af deres BPA-ordning og i analysen forholdt de sig også til det faktum, at Aarhus Kommune af alle landets kommuner har flest modtagere af BPA pr. 1.000 indbygger. I forhold til København har Aarhus over dobbelt så mange BPA-ordninger og kun halvt så mange indbyggere.

Overordnet konkluderer Aarhus i analysen, at de høje samlede udgifter til området i Aarhus Kommune skyldes det høje antal ordninger, mens udgiften for den enkelte ordning derimod ligger på et lavere niveau end i sammenligningskommunerne. Det vil sige, at Aarhus Kommuner har flere BPA-borgere med et lavt udmålt antal hjælpetimer end i København, f.eks. kan de have flere med under 8-10 timers hjælp om dagen end i København.

Aarhus Kommune skriver i analysen, at forskellen i omfanget af BPA-ordningen mellem Aarhus og København kan forklares med dels en række strukturelle forklaringer såsom historik og boligudbud, der har betydning for målgruppens størrelse, og dels forskelle i den kommunale styring på området, herunder forskelle i visitationspraksis.

Konklusionen i Aarhus-analysen for deres videre arbejde med BPA-ordningerne var: *"Blandt de væsentligste identificerede handlemuligheder kan nævnes indførsel af skærpet visitation i forhold til krav om arbejdslederfunktionen, skærpet visitation i forhold til natdækning, afdækning af organisatorisk snitflade omkring § 95 (kontant tilskud) og BPA samt gennemførsel af uddybende analyse af visitations-praksis på BPA-området"*³.

Herunder følger en opsummering fra Aarhus Kommunes analyse af forskelle i forhold til København.

BPA-ordningen er opfundet i Aarhus og den historiske forbindelse til kommunen og det store antal BPA-modtagere, der over tid har opbygget et stærkt netværk, har således en selvforstærkende virkning i form af tiltrækning af nye BPA-modtagere. Herunder en antagelse om, at Egmont Højskolen i Odder har betydning for antal modtagere/ansøgere, da skolen underviser i at være arbejdsleder og hvordan ordningen kan bruges og fungere.

Udbuddet af handicapegnede boliger i en kommune må forventes at spille en rolle for antallet af BPA-modtagere. I Aarhus Kommune er der

³ Analyse af BPA-ordningen i Aarhus Kommune, 2018, Socialforvaltningen Aarhus Kommune

lige knap 3.000 ældre- og plejeboliger opført efter år 1975. Det tilsvarende tal for København er knap 2.500. Set i forhold til indbyggertallet er der således under halvt så mange ældre- og plejeboliger tilgængelige i København som i Aarhus.

Udover det mindre udbud af handicapegnede boliger nævner Aarhus, at der kan argumenteres for, at det københavnske by- og studiemiljø kan nås fra flere kommuner – de såkaldte hovedstadskommuner – og ikke er forbeholdt borgere bosiddende i Københavns Kommune. En BPA-modtager kan således bosætte sig på Frederiksberg eller i Herlev Kommune og stadig have adgang til by- og studie-miljøet. Dette er ikke i samme omfang muligt i Aarhus Kommune. Det skal bemærkes, at en analyse fra 2020 viser, at København også har den laveste BPA-modtagerandel pr. indbygger sammenlignet med nabokommunerne i hovedstaden.

Aarhus har en del tilflytterne fra andre kommuner ca. 1/5 af BPA-ordningerne er tilflyttere. Netto til- og afgang er opgjort til 1,6 i favør af tilflytning til kommunen. Tilflytterne er i høj grad yngre personer fra andre kommuner. Det vurderes at ca. 15% af BPA-modtagerne i København er tilflyttere.

Aarhus konstaterer i analysen, at København visiterer i langt højere omfang til §83 (personlig hjælp og pleje) på handicapområdet end tilfældet er i Aarhus Kommune. Indenfor §83 var aktivitets- og udgiftsniveauet i 2016 i København således mere end fem gange så stort som i Aarhus, når der tages højde for indbyggertal. Det lavere antal BPA-ordninger i København kan således skyldes, at kommunen i højere grad har mulighed for og benytter sig af at visitere til andre tilbudstyper, herunder støtte efter §83 og med ledsagelse.

På baggrund af Aarhus Kommunes beskrivelser ift. København af BPA-ordningen er det Socialforvaltningens vurdering, at visitationspraksis og kravet til BPA-borgere i Københavns Kommune ift. til at håndtere arbejdslederrollen, behov for hjælp om natten samt mulighed for at visitere til andre indsatser, er forskelligt i de to kommuner. Dette vurderes at være de væsentligste årsager til forskellen i antal BPA-modtagere og enhedspriser mellem de to kommuner.